

zníti jen, že náhoda ta způsobena byla právě zaviněním žalované strany. Neboť, kdyby byla podlaha řádně pořízena bývala, nemohlo k této náhodě dojít. Aby se tak stalo, měl žalovaný dohlédnouti, a neučinil-li tak, zavinil náhodu sám. Uznání na jeho náhradní povinnost ze zavinění vyplývající odpovídá tedy zcela přesně Šu 1311 obč. zák. a tudíž i Šu 47 zák. o úr. poj. Jest tedy i zavinění žalovaného i příčinná spojitost zavinění toho s úrazem zcela řádně odůvodněna.

Čís. 139.

Příhodami v dopravě dle § 1 zák. o ruč. žel. jsou pouze události mající svůj, ať již bezprostřední nebo odvozený původ v provozování železnic parní neb jinou živelní silou.

Výbuch kamen v nádražní čekárně nezakládá příhody v dopravě.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1919, Rv II 107/19.)

Čekajíc v čekárně zastávky elektrické pouliční dráhy na vlak, do něhož měla přesednouti, postavila se tam žalobkyně k roztopeným kamnům. Žalobkyně tvrdí, že z kamen těch vybuchl náhle oheň, který ji nejen šatstvo poškodil, nýbrž i na těle spálil a žalovala podnikatelstvo dráhy na náhradu škody, kterou utrpěla, opírajíc žalobu o tvrzení, že tu jde jednak o příhodu v dopravě, jednak, že žalovaní zavinili škodu tím, že vytápěli kamna uhelným prachem a že jich řádně nečistili. Oba nižší soudové (krajský soud v Novém Jičíně a vrchní zemský soud v Brně) žalobu zamítli. Jednak nevzali za prokázáno, že oheň z kamen vybuchl, nýbrž, že se šaty žalobkyně vznály žárem proto, že se postavila příliš blízko k roztopeným kamnům. Mimo to tu neshledali příhody v dopravě ani pro ten případ, kdyby kamna byla vybuchla; neboť výbuch ten nastal při železniční dopravě a čekárna, ve které prý nastal, není s dopravní službou v nutné spojitosti, sloužíc jen pohodlí obecnstva. Soud odvolací k tomu dodal, že žalobkyně, postavivši se příliš těsně k rozžhaveným kamnům, nepočínala si s náležitou obezřetností (§ 1297 obč. zák.) a že svůj úraz sama zavinila.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalobkyně.

Důvody:

Uplatňujíc dovolací důvody dle § 503 č. 4 a 2 c. ř. s., neopírá dovolání nárok žalobní o předpisy občanského práva o náhradě škody, nýbrž toliko o ustanovení zákona o ručení železnic. I po této stránce jest však neopodstatněno. Nejen proto, že soud odvolací zjistil v souhlasu se soudem první stolice, že k úrazu žalobkyně nedošlo, jak ona tvrdí, tím, že vybuchl oheň z kamen umístěných v čekárně zastávky místní elektrické dráhy, k nimž se žalobkyně postavila, nýbrž zejména i proto, že událost tato by nezakládala ani tehdy, kdyby se byla odehrála tak, jak žalobkyně líčí, příhodu v dopravě po rozumu Šu 1 zákona ze dne 5. března 1869 č. 27 ř. z., pokud se týče ze dne 12. července 1902 č. 147 ř. z.

Pojem »v dopravě« není v zákoně blíže určen. Právě tak, jako by byl vykládán příliš úzce, kdyby se mělo za to, že značí tolik, jako »při pohybu vlaku«, byl by na druhé straně vykládán příliš široce, kdyby byl stotožňován s pojmem »železničního provozu«; neboť pojem tento zahrnuje v sobě mimo dopravní i jiné agendy podniku, zejména agendy správní a hospodářské a extensivní výklad zákona výjimečného se zásadně nepřipouští. Vycházíme-li však z úvahy, že pohnutkou pro vydání zákona o ručení železnic byla dle jeho genese a motivů skutečnost, že používání parní síly, pokud se týče jiné živelní energie při provozování železnic zvýšilo podstatně nebezpečí pro tělesnou jistotu lidí, kteří přicházejí s dráhou do styku, dospějeme k výsledku, že sluší za »příhody v dopravě« po rozumu §u 1 zákonů svrchu uvedených pokládati pouze události, které mají ať již bezprostřední nebo odvozený původ v provozování železničních podniků silou parní nebo jinou silou živelní, které vtiskují podnikům těm právě jejich zvláště nebezpečný ráz, pokud se týče, které jejich nebezpečí aspoň podstatně zvětšují. K stejnému celkem výsledku dospějeme, vycházíme-li z definice služby dopravní, jak ji uvádí bývalým c. k. generálním ředitelstvím rakouských drah státních vydaná instrukce č. XIX. pro službu tuto, která shrnuje pod pojem tento nejen dopravní službu v užším toho slova smyslu, nýbrž i udržování drah, dohled na ně, jízdu vlaků a službu v dílnách. Že výbuch roztopených kamen v nádražní čekárně nesouvisí ani přímo ani nepřímo se speciálním nebezpečím, které vtiskuje podnikům železničním jejich pohon parní neb jinou elementární silou, leží na bledni. Nelze jej proto také pokládati za příhodu v dopravě ve smyslu § 1 zákona o ručení železnic. K tomu přistupuje, že výbuch ten se udál dle vlastních tvrzení žalobkyně v čekárně a tudíž v místnosti, již věnovala správa dráhy účelu, který s dopravní službou nutně nesouvisí; neboť čekárny jsou zřizovány drahami jen z ochoty k většímu pohodlí cestujícího obecnstva. Nebylo by tudíž ani z tohoto důvodu spravedlivě, rozšiřovati výjimečné a přísné ručení železnic i na události, k nimž došlo v takovýchto místnostech. Nezakládá-li však událost, o kterou žalobkyně opírá svůj nárok žalobní, příhodu v dopravě po rozumu § 1 zákona ze dne 5. března 1869 ř. z. č. 27 ani tehdy, jestliže se udála tak, jak tvrdí žalobkyně, pak nebylo třeba prováděti o ní vůbec žádných důkazů a netřeba též řešiti otázku, zda žalobkyně událost tu sama zavinila. Výtka dovolání, že odvolací řízení je ve smyslu § 503 č. 2 c. ř. s. kusým, poněvadž nebyly provedeny jisté důkazy o tom, jak došlo k úrazu, je proto neopodstatněna a vývody dovolání, které mají dokázati, že rozsudek soudu odvolacího neřeší správně otázku vlastní viny žalobkyně, jsou bezpředmětny. Slušelo proto dovolání zamítnouti.

Čís. 140.

Předpis § 268 c. ř. s., dle něhož jest civilní soudce vázán obsahem pravoplatného odsuzujícího nálezu soudu trestního, platí také v řízení ve sporných věcech manželských.

»Soudem trestním« míněn jest v § 268 c. ř. s. jak civilní tak i vojenský trestní soud tuzemský.